

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 23 czerwca 2020 r.

DIH-1.709.6.2020.AgŁ

DECYZJA DIH-1/21/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1668 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy DETAL-MIX Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie z dnia 18 grudnia 2019 r. (nr akt sprawy: AŻ.8361.51.2019), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2178 z późn. zm.), karę pieniężną w łącznej wysokości 4500 zł (słownie: cztery tysiące pięćset złotych), obejmującą:

- karę pieniężną w wysokości 3000 zł (słownie: trzy tysiące złotych), wymierzoną na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych pięciu partii produktów oferowanych do sprzedaży bez opakowań (luzem) o łącznej wartości 453,87 zł;
- podwyższoną o kwotę w wysokości 1500 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset złotych), w trybie art. 40a ust. 3 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, tj. o wysokość kary pieniężnej nałożonej w okresie 24 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli z tytułu ponownego wprowadzenia do obrotu produktów tego samego rodzaju, które były zafałszowane ze względu na tę samą wadę;

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- uchyla zaskarżoną decyzję w całości
- oraz
- wymierza przedsiębiorcy DETAL-MIX Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie karę pieniężną w wysokości 3000 zł (słownie: trzy tysiące złotych), na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych pięciu partii produktów oferowanych do sprzedaży bez opakowań (luzem) o łącznej wartości 453,87 zł.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 18 i 25 czerwca 2019 r. przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie, zwanego dalej „Podkarpackim WIIH”, w sklepie „Delikatesy Centrum” przy ul. [...] w Rzeszowie, należącym do przedsiębiorcy DETAL-MIX Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, zwanego dalej również „stroną”, zakwestionowano sposób oznakowania pięciu partii produktów oferowanych do sprzedaży bez opakowań (luzem) o łącznej wartości 453,87 zł, tj.:

- 1) „Schabu z pieca, schabu wieprzowego wędzonego, parzonego z dodaną wodą”, składniki: „*mięso wieprzowe (67 %), woda, sól, białko SOJOWE, stabilizator: E 451, błonnik PSZENNY bezglutenowy, substancja żelująca: E 407, białko zwierzęce wieprzowe (plazma, kolagenowe, hemoglobina), regulator kwasowości: E 262, glukoza, wzmacniacz smaku: E 621, przeciwutleniacz: E 316, dekstroza, aromaty, aromat dymu wędzarniczego, substancja konserwująca: E 250*”, Madej Wróbel Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej, nr partii 986649 (według oznakowania producenta), zwanego dalej „Schabem z pieca”, w ilości 3,50 kg o łącznej wartości 97,65 zł – zadeklarowanego w miejscu sprzedaży:
 - na wywieszce przy towarze: „Promocja Schab z pieca M-W 2,79/100 g” oraz
 - w katalogu: „Schab z pieca Madej Wróbel”, składniki: „*mięso wieprzowe (68 %), woda, izolat białka SOJOWEGO, sól, stabilizatory: E 1412, E 451, E 407, E 262, E 331, błonnik PSZENNY, białko wieprzowe (kolagenowe i hemoglobina), wzmacniacz smaku: E 621, przeciwutleniacze: E 301, E 316, aromat dymu wędzarniczego, substancja konserwująca: E 250*”;
- 2) „Szynki z Gospody, szynki wieprzowej wędzonej, parzonej z dodaną wodą”, składniki: „*mięso wieprzowe (70 %), woda, sól, izolat białka SOJOWEGO, stabilizatory: E 407, E 451, E 410, E 417, E 1412, E 450, E 399, błonnik pszenny, glukoza, wzmacniacz smaku: E 621, przeciwutleniacz: E 301, białko wieprzowe, aromaty, substancja zagęszczająca: E 412, E 425, maltodekstryna, ekstrakty przypraw, hydrolizat białka kukurydzianego, przyprawy, skrobia ziemniaczana, regulator kwasowości: E 508, aromat dymu wędzarniczego, substancja konserwująca: E 250*”, Madej Wróbel Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej, nr partii 280510 (według oznakowania producenta), zwaną dalej „Szynką z gospody” – w ilości 4 kg o łącznej wartości 91,60 zł – zadeklarowanej w miejscu sprzedaży:
 - na wywieszce przy towarze: „Promocja Szynka z gospody 2,29/100 g M/W” oraz
 - w katalogu: „Szynka z Gospody Madej Wróbel”, składniki: „*mięso wieprzowe (70 %), woda, sól, izolat białka SOJOWEGO, stabilizatory: E 407, E 451, E 410, E 417, E 1412, E 450, E 399, błonnik pszenny, glukoza, wzmacniacz smaku: E 621, przeciwutleniacz: E 301, białko wieprzowe, aromat, substancja zagęszczająca: E 412, E 425, maltodekstryna, ekstrakty przypraw, hydrolizat białka kukurydzianego, przyprawy, skrobia ziemniaczana, regulator kwasowości: E 508, aromat dymu wędzarniczego, substancja konserwująca: E 250*”;
- 3) „Polędwicy Sopotkiej, polędwicy wieprzowej wędzonej, parzonej z dodaną wodą, białkiem sojowym, białkami wieprzowymi”, składniki: „*mięso wieprzowe (61 %), woda, sól, izolat białka sojowego, substancja zagęszczająca: E 407, stabilizator: E 451, błonnik*

pszenny, białko zwierzęce wieprzowe, przeciwutleniacz: E 301, regulator kwasowości: E 262, glukoza, aromat, wzmacniacz smaku: E 621, substancja konserwująca: E 250”, Karol Sp. z o.o. sp. k. 21-560 Miedzyrzec Podlaski, Strzakły 55, nr partii 181 (według oznakowania producenta), zwanej dalej „Polędwicą sopocką” – w ilości 3,80 kg o łącznej wartości 75,62 zł – zadeklarowanej w miejscu sprzedaży:

- na wywieszce przy towarze: „Polędwica Sopocka 1,99/100 g Karol” oraz
- w katalogu: „Polędwica Sopocka Karol”, składniki: „mięso wieprzowe (58 %), woda, sól, izolat białka sojowego, koncentrat białka sojowego, kolagenowe białko wieprzowe, hemoglobina wieprzowa, białko mleka (zawiera laktozę), kazeiny, błonnik pszenny, stabilizatory: E 262, E 322, E 341, E 450, E 452, E 1442, substancje zagęszczające: E 407a, E 415; przeciwutleniacz: E 301, ekstrakt drożdżowy, aromat, wzmacniacz smaku: E 621, E 635, ocet, glukoza, substancja konserwująca: E 250”;

- 4) „Szynki od szwagra, wędzonki – szynki wieprzowej z okrywą tłuszczową, wędzonej, parzonej, pieczonej”, składniki: „mięso wieprzowe, sól, stabilizatory: difosforany, syrop glukozowy, przeciwutleniacz: kwas askorbinowy, aromaty, substancja konserwująca: azotyn sodu”, „100 g produktu wyprodukowano ze 100 g mięsa wieprzowego”, „Produkt może zawierać: soję, seler, gorczycę”, Animex Foods Sp. z o.o. sp. k. Morliny [...] Ostróda, nr partii 3450452888 (według oznakowania producenta), zwanej dalej „Szynką od szwagra” – w ilości 5 kg o łącznej wartości 164,50 zł – zadeklarowanej w miejscu sprzedaży:

- na wywieszce przy towarze: „Szynka od szwagra 3,29/100 g Krakus“ oraz
- w katalogu: „Krakus Szynka od szwagra Animex, wędzonka – szynka wieprzowa z okrywą tłuszczową, wędzona, parzona, pieczona”, składniki: „mięso wieprzowe, sól, przyprawy, cukier, wzmacniacz smaku: gluaminian monosodowy, przeciwutleniacze: askorbinian sodu, kwas askorbinowy, aromaty, aromat dymu wędzarniczego, ekstrakty przypraw (zawiera SELER), substancje konserwujące: azotan potasu, azotan sodu”, „100 g produktu wyprodukowano ze 113 g mięsa wieprzowego”, „Produkt może zawierać: zboża zawierające gluten, soję, mleko (łącznie z laktozą), gorczycę”;

- 5) „Szynki konserwowej, produktu wieprzowego grubo rozdrobnionego, blokowego, parzonego, niewędzonego, w osłonce niejadalnej, zawierającego wodę dodaną”, składniki: „mięso wieprzowe z szynki (71 %), woda, sól, skrobia ziemniaczana, białko SOJOWE, stabilizatory: trifosforany, difosforany, karagen, glukoza, przeciwutleniacz: izoaskorbinian sodu, cukier, hydrolizat białkowy kukurydziany, aromaty (zawierają SOJĘ), hemoglobina wieprzowa, substancja konserwująca: azotyn sodu”, „Możliwa obecność: selera, gorzycy, mleka (łącznie z laktozą)”, Sokołów S.A., [...] Sokołów Podlaski (według oznakowania producenta), zwanej dalej „Szynką konserwową” – w ilości 1 kg o łącznej wartości 24,50 zł – zadeklarowanej w miejscu sprzedaży:

- na wywieszce przy towarze: „Szynka konserwowa 2,45/100 g Sokołów“ oraz
- w katalogu: „Szynka konserwowa Sokołów”, składniki: „mięso wieprzowe z szynki (71 %), woda, sól, skrobia ziemniaczana, białko sojowe, stabilizatory: trifosforany E 451, difosforany E 450, karagen E 407, glukoza, przeciwutleniacz: izoaskorbinian sodu E 316, cukier, hydrolizat białka kukurydzianego, aromaty (zawierają soję), hemoglobina wieprzowa, substancja konserwująca: azotyn sodu E 250”, „Możliwa obecność zbóż zawierających gluten, selera, gorzycy, mleka, (łącznie z laktozą)”.

z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób (w katalogu), w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom:

- pełnych i rzetelnych informacji o nazwie produktu, a w przypadku trzech z nich (dla „Schabu z pieca”, „Połudwicy sopockiej”, „Szynki konserwowej”) – dodatkowo informacji o wykazie składników, w tym składników powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, co stanowiło naruszenie przepisów: art. 7 ust. 1 lit. a) oraz ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”, a także § 19 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych”, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Taki sposób oznakowania produktów w miejscu sprzedaży, zdaniem organu pierwszej instancji, dezorientował konsumentów oraz wprowadzał ich w błąd co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru i składu.

Ponadto stwierdzono, że w oznakowaniu dwóch z pięciu ww. produktów nie podkreślono wszystkich (dla „Szynki konserwowej”) lub niektórych składników alergennych (dla „Szynki z gospody”), co stanowiło naruszenie przepisów: art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, w związku z § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych;

- pełnych danych dotyczących producenta, co stanowiło naruszenie przepisów: § 19 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Informacje o produktach były podane na wywieszce przy towarze oraz w katalogu „Produkty z naszej tradycyjnej lady”, który znajdował się na ladzie chłodniczej z wyrobami mięsnymi w miejscu ogólnodostępnym dla konsumenta, czyli był bezpośrednio dostępny dla konsumenta. Zawarte w katalogu informacje ułożone były chaotycznie, przypadkowo, bez uszeregowania np. według producentów lub grup asortymentowych. Oddzielona kolorowym zdjęciem część „Wędliny”, w której umieszczone były oceniane produkty liczyła ok. 100 kart. Odnalezienie w katalogu danego produktu, znajdującego się w tak dużej grupie wędlin, było zatem utrudnione i pochłaniało dużo czasu.

Nazwy podane na wywieszce przy towarze i w dostępnym dla konsumenta katalogu nie odzwierciedlały pełnego charakteru produktu. W nazwach tych pominięto niektóre istotne dla konsumenta informacje, umożliwiające poznanie rzeczywistego charakteru produktu. I tak w przypadku wszystkich zakwestionowanych produktów nie podano w nazwie produktu informacji o zastosowanych procesach technologicznych (np. wędzenie, parzenie) i gatunku użytego mięsa (mięso wieprzowe); zaś w przypadku czterech z nich (z wyjątkiem „Szynki od szwagra”) – dodatkowo informacji o obecności wody dodanej w procesie technologicznym i stanowiącej jeden ze składników produktu finalnego. Na podstawie deklaracji producenta

ustalono, że mięso wieprzowe wymienione w wykazie składników w kolejności malejącej stanowiło odpowiednio: 67 % (dla „Schabu z pieca”), 70 % (dla „Szynki z gospody”), 61 % (dla „Polędwicy sopockiej”) i 71 % (dla „Szynki konserwowej”), a drugim pod względem udziału składników była woda dodana. Stwierdzono również przypadki niepodania w nazwie produktu informacji o dodatku białka sojowego (dla „Polędwicy sopockiej”) oraz informacji o niejadalnej osłonce (dla „Szynki konserwowej”).

Ponadto ustalono, że informacje o produktach podane w katalogu były nieprecyzyjne i nieczytelne, zaś wykaz składników czy alergenów różnił się od tych zadeklarowanych przez producenta. I tak w przypadku:

- „Schabu z pieca” – w katalogu w wykazie składników podano m.in. mięso wieprzowe 68 % zamiast 67 %, izolat białka sojowego zamiast białko sojowe, stabilizatory: E 1412, E 451, E 407, E 262 i E 331 zamiast wyłącznie E 451, przeciwutleniacze: E 301 i E 316 zamiast wyłącznie E 316, a także pominięto niektóre składniki (np. glukozę, dekstrozę i aromaty inne niż aromaty dymu wędzarniczego);
- „Polędwicy sopockiej” – w katalogu w wykazie składników wymieniono m.in. mięso wieprzowe 58 % zamiast 61 %, stabilizatory: E 262, E 322, E 341, E 450, E 452 i E 1442 zamiast E 451, substancje zagęszczające: E 407a i E 415 zamiast E 407, wzmacniacz smaku: E 621 i E 635 zamiast wyłącznie E 621, a także wymieniono składniki, które nie były podane na etykiecie producenta (np. ekstrakt drożdżowy i ocet);
- „Szynki konserwowej” – w katalogu w wykazie składników podano m.in. substancje konserwujące: azotan potasu i azotan sodu zamiast azotyn sodu, przeciwutleniacze: askorbinian sodu i kwas askorbinowy zamiast wyłącznie kwas askorbinowy, pominięto niektóre składniki (np. stabilizatory: difosforany i syrop glukozowy), a także wymieniono składniki, które nie były podane na etykiecie producenta (np. wzmacniacz smaku: glutaminian monosodowy, aromat dymu wędzarniczego, ekstrakty przypraw). Ponadto na etykiecie producenta podano informację, że 100 g produktu wyprodukowano ze 100 g mięsa wieprzowego, zaś w katalogu informację tę zmodyfikowano i podano, że 100 g produktu wyprodukowano ze 113 g mięsa wieprzowego.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z 25 czerwca 2019 r. (nr akt kontroli: AŻ.8361.51.2019), w tym w załącznikach nr 1-6 do tego protokołu, stanowiących m.in. dokumentację fotograficzną oraz oświadczenie z 18 czerwca 2019 r. o przynależności kontrolowanego do grupy małych przedsiębiorców, w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, złożone przez pracownika kontrolowanego, obecnego przy kontroli i będącego osobą czynną w lokalu przedsiębiorcy, o której mowa w art. 97 Kodeksu cywilnego.

Protokół kontroli został podpisany i przyjęty bez uwag przez osobę upoważnioną przez kontrolowanego do jego reprezentowania (według upoważnienia z 21 czerwca 2019 r.), a także przez pracownika kontrolowanego.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1668 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, ewentualne zastrzeżenia co do ustaleń kontroli, strona mogła wnieść na etapie postępowania kontrolnego, poprzez zgłoszenie uwag bezpośrednio do protokołu kontroli lub wnosząc je na piśmie w terminie 7 dni od dnia przedstawienia tego protokołu do podpisu, o czym została pouczona w treści protokołu kontroli. Takich uwag strona jednak nie zgłosiła.

W drodze wystąpienia pokontrolnego z 12 lipca 2019 r. strona została poinformowana o wynikach kontroli, a także skierowano do niej wnioski o wzmożenie nadzoru i zapewnienie prawidłowego oznakowania w miejscu sprzedaży wyrobów mięsnych oferowanych luzem.

Strona przekazała informacje o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych w piśmie z 30 lipca 2020 r.

Na podstawie powyższych ustaleń, Podkarpacki WIIH stwierdził, że przedmiotowe produkty były zafałszowane, w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2178 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, poprzez wprowadzenie zmian dotyczących ich oznakowania, mających na celu ukrycie ich rzeczywistego składu, w tym podanie niepełnych i nieprawdziwych informacji o nazwie produktu z pominięciem informacji o dodanej wodzie lub dodatku białka sojowego oraz danych w zakresie składu, wprowadzających konsumentów w błąd oraz naruszających istotnie ich interesy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 14 sierpnia 2019 r., Podkarpacki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy o jakości handlowej, w sprawie:

- wymierzenia kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych pięciu ww. partii produktów oferowanych luzem o łącznej wartości 453,87 zł;
- podwyższonej o wysokość kary pieniężnej nałożonej w okresie 24 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli za ponowne wprowadzenie do obrotu produktów tego samego rodzaju, które były zafałszowane ze względu na tę samą wadę;

informując także o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Ponadto, w piśmie tym wezwał stronę do przekazania informacji o wielkości jej obrotów i przychodu za rok 2018. Jednocześnie odrębnym pismem z 14 sierpnia 2019 r. skierowano do strony postanowienie o włączeniu w poczet dowodów decyzji Podkarpackiego WIIH z 22 czerwca 2018 r. (nr akt sprawy: AŻ.8361.2.2018) o wymierzeniu stronie kary pieniężnej w wysokości 1500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych trzech partii wyrobów mięsnych oferowanych luzem o łącznej wartości 277,93 zł.

Strona przekazała żądane informacje o wielkości jej obrotów i przychodu za rok 2018 w piśmie z 9 września 2019 r. Ponadto, w piśmie tym przedstawiła stosowne wyjaśnienia i wniosła o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 18 grudnia 2019 r. (doręczoną stronie w dniu 31 grudnia 2019 r.), Podkarpacki WIIH wymierzył stronie karę pieniężną w łącznej wysokości 4500 zł, obejmującą:

- karę pieniężną w wysokości 3000 zł, wymierzoną na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych pięciu ww. partii wyrobów mięsnych oferowanych luzem o łącznej wartości 453,87 zł;
- podwyższoną o kwotę w wysokości 1500 zł, w trybie art. 40a ust. 3 ustawy o jakości handlowej, tj. o wysokość kary pieniężnej nałożonej w okresie 24 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli z tytułu ponownego wprowadzenia do obrotu produktów tego samego rodzaju, które były zafałszowane ze względu na tę samą wadę.

Pismem z 13 stycznia 2020 r. (nadany w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego w dniu 14 stycznia 2020 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie tej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,

ewentualnie o uchylenie tej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Przedmiotowej decyzji strona zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

- art. 8 Kpa, poprzez niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy, powierzchowne zbadanie stanu faktycznego sprawy, skutkujące utratą zaufania strony do organów władzy publicznej;
- art. 77 § 1 w związku z art. 80 Kpa, poprzez niezebranie i nierozpatrzenie w sposób wyczerpujący całokształtu materiału dowodowego, w szczególności nieprzeanalizowanie wyjaśnień kontrolowanego;
- art. 7 Kpa, polegające na zaniechaniu podjęcia przez organ wszelkich kroków zmierzających do dokładnego ustalenia stanu faktycznego i zbadania całokształtu okoliczności, a oparcie podstaw swoich decyzji w oderwaniu od zasad doświadczenia życiowego – w szczególności poprzez pominięcie faktu, iż już w trakcie kontroli wszystkie stwierdzone uchybienia zostały usunięte i w miejscu sprzedaży wyrobów mięsnych oferowanych luzem wdrożono prawidłowe oznaczenia tych wyrobów;
- art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, poprzez nieuwzględnienie przy wymierzaniu kary pieniężnej znikomego stopnia szkodliwości czynu, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkości jej obrotów, a także wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych (453,87 zł);
- art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, poprzez jego niezastosowanie.

Pismem z 27 marca 2020 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, w myśl art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

W dniu 31 marca 2020 r. weszły w życie przepisy art. 15zsz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 z późn. zm.), w świetle których w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID, począwszy od dnia 31 marca 2020 r. bieg terminów m.in. w postępowaniach administracyjnych nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

W dniu 16 maja 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 875). Ustawa ta stanowi w art. 46 ust. 20, że uchyla się m.in. ww. art. 15 zsz, natomiast w art. 68 ust. 7, że terminy w postępowaniach, których bieg uległ zawieszeniu, będą dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, tj. od 24 maja 2020 r.

Wobec powyższego, terminy w postępowaniu prowadzonym w związku z wniesionym odwołaniem, które uległy zawieszeniu z mocy prawa w dniu 31 marca 2020 r., będą dalej od 24 maja 2020 r., zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze i podmioty działające na rynku pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem prowadzącym przedsiębiorstwo spożywcze odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Z artykułu tego wynika również, że:

- podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2);
- podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą nie mogą modyfikować informacji towarzyszących środkowi spożywczemu, jeżeli taka modyfikacja wprowadzałaby w błąd konsumenta finalnego lub w inny sposób zmniejszała poziom ochrony konsumentów i możliwości dokonywania świadomego wyboru przez konsumenta finalnego. Podmioty te są odpowiedzialne za wszelkie zmiany, których dokonują w informacjach na temat żywności towarzyszących środkowi spożywczemu (ust. 4);
- bez uszczerbku dla ust. 2-4, podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej (lit. a);
- w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą (lit. b);
- w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej (lit. c).

W myśl art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością; zaś w szczególności, zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności lub pasz, z uwzględnieniem ich kształtu, wyglądu lub opakowania, używanych opakowań, sposobu ułożenia i miejsca wystawienia oraz informacji udostępnionych na ich temat w jakikolwiek sposób, nie może wprowadzać konsumentów w błąd.

Jak stanowi art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności: co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności, co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (ust. 1 lit. a); a także informacje te muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta (ust. 2).

Wymagania jakości handlowej w zakresie oznakowania w miejscu sprzedaży środków spożywczych oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży zostały określone w przepisach § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.

- nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 (pkt 1), tj. nazwę przewidzianą w przepisach prawa, a w przypadku braku takiej nazwy – jego nazwę zwyczajową (zdefiniowaną w art. 2 ust. 1 lit. o), a jeśli nazwa zwyczajowa nie istnieje lub nie jest stosowana – jego nazwę opisową (zdefiniowaną w art. 2 ust. 1 lit. p). Dla wyrobów mięsnych będzie miała zastosowanie nazwa opisowa, która oznacza nazwę zawierającą opis produktu, a w razie potrzeby również jego zastosowania, który jest wystarczająco jasny, aby umożliwić konsumentom poznanie rzeczywistego charakteru tego produktu i odróżnienie go od innych produktów, z którymi może zostać pomyłony (np. wskazanie rodzaju mięsa, z jakiego zostały wytworzone). Przepis szczegółowe dotyczące nazwy środka spożywczego i danych szczegółowych, które mu towarzyszą, są określone w załączniku VI. Z części A tego załącznika wynika, że nazwa środka spożywczego zawiera dane szczegółowe dotyczące warunków fizycznych tego środka spożywczego lub szczególnego przetwarzania, jakiemu został on poddany (np. wędzony, parzony), bądź dane takie towarzyszą nazwie, we wszystkich przypadkach, w których pominięcie takiej informacji mogłoby wprowadzić nabywcę w błąd (pkt 1); w przypadku produktów mięsnych i surowych wyrobów mięsnych zawierających dodatek białka jako takiego, w tym hydrolizatów białkowych, z różnych źródeł zwierzęcych, nazwa żywności opatrzona jest informacją o obecności tych białek

i o ich pochodzeniu (pkt 5); zaś w przypadku produktów mięsnych i surowych wyrobów mięsnych w formie pląta, sztuki mięsa, plastra, porcji lub tuszy zwierzęcej nazwa żywności obejmuje informację o dodanej wodzie, jeżeli dodana woda przekracza 5 % wagi gotowego produktu (pkt 6). Z kolei z części C tego załącznika wynika, że jeżeli osłonka wędliny nie jest jadalna, musi to zostać wskazane;

- nazwę albo imię i nazwisko producenta (pkt 2);
- wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, a więc m.in. poprzez oznaczanie składników ich szczegółowymi nazwami, o ile mają one zastosowanie, zgodnie z zasadami określonymi w art. 17 i w załączniku VI (art. 18 ust. 2), z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia, tj. wszelkich substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji.

W świetle § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

Zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1000 zł.

Zgodnie z art. 40a ust. 3 ustawy o jakości handlowej, kto wprowadza ponownie do obrotu produkt tego samego rodzaju, który nie odpowiada jakości handlowej ze względu na tę samą wadę, podlega karze pieniężnej ustalonej – w zależności od stwierdzonej wady – zgodnie z ust. 1 pkt 3 lub 4, podwyższonej o wysokość kar nałożonych w okresie 24 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli.

Ustalając wysokość kar pieniężnych, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W świetle art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1-3a.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego WIIH uznano, że wprowadzonych do obrotu pięć ww. partii wyrobów mięsnych oferowanych luzem o łącznej wartości 453,87 zł, było zafałszowanych, w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, poprzez wprowadzenie zmian dotyczących ich oznakowania, mających na celu ukrycie ich rzeczywistego składu, w tym podanie niepełnych i nieprawdziwych informacji o nazwie produktu z pominięciem informacji o dodanej wodzie lub dodatku białka sojowego oraz danych w zakresie składu, wprowadzających konsumentów w błąd oraz naruszających istotnie ich interesy – co nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 3000 zł. Kara ta została podniesiona, na mocy art. 40a ust. 3 tej ustawy, o kwotę w wysokości

1500 zł, w związku z tym, że Podkarpacki WIIH uznał, iż było to kolejne wprowadzenie do obrotu produktów tego samego rodzaju, które były zafałszowane ze względu na tę samą wadę.

Wobec powyższego, Podkarpacki WIIH w drodze decyzji z dnia 18 grudnia 2019 r. wymierzył powyższą karę pieniężną w łącznej wysokości 4500 zł przedsiębiorcy DETAL-MIX Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, który wprowadził do obrotu przedmiotowe produkty noszące cechy zafałszowania.

Prezes UOKiK podziela stanowisko Podkarpackiego WIIH, w kwestii wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 3000 zł na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych pięciu ww. partii wyrobów mięsnych oferowanych luzem o łącznej wartości 453,87 zł. Wątpliwości budzi jednak fakt, że organ pierwszej instancji zastosował wobec strony dodatkowo przepis art. 40a ust. 3 tej ustawy. W ocenie Prezesa UOKiK, aby mówić o zastosowaniu tego przepisu, nieprawidłowości muszą dotyczyć tego samego rodzaju produktów i tej samej wady. Warunek ten nie został jednak spełniony, gdyż kara pieniężna w wysokości 1500 zł, wymierzona stronie poprzednią decyzją Podkarpackiego WIIH z 22 czerwca 2018 r. (nr akt sprawy: AŻ.8361.2.2018), dotyczyła trzech partii wyrobów mięsnych oferowanych luzem („Kiełbasy swojskiej”, „Kiełbasy cygańskiej” i „Szynki mocno wędzonej”) o łącznej wartości 277,93 zł, z czego tylko „Szynkę mocno wędzoną” (szynka wieprzowa wędzona parzona z wodą dodaną z zawartością mięsa wieprzowego 70 %) można by uznać za wyrób tego samego rodzaju jako odpowiednik „Szynki z gospody” (szynka wieprzowa wędzona parzona z wodą dodaną z zawartością mięsa wieprzowego 70 %), zaś kiełbasy nie mają odpowiednika w zaskarżonej decyzji. Nadto należy zauważyć, że produkty w poprzedniej kontroli zostały uznane za zafałszowane w większości za inne wady. Podobieństwo w obu postępowaniach dotyczyło tylko jednej wady, tj. niepodania w nazwie produktu informacji o obecności wody dodanej, i odnosiło się do jednej partii objętej poprzednią decyzją i czterech partii objętych zaskarżoną decyzją. Nawet gdyby uznać, jak to ustalił organ pierwszej instancji, iż rodzajem produktu jest wędlina nie można w niniejszym postępowaniu podnieść wysokości kary pieniężnej o kwotę 1500 zł z uwagi na to, że uprzednio została ona wymierzona stronie za wprowadzenie do obrotu produktów, które były zafałszowane ze względu na inne wady.

Wobec powyższego, Prezes UOKiK uznał, że zaskarżoną decyzję należy w całości uchylić i wymierzyć stronie karę pieniężną w wysokości 3000 zł, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanych pięciu ww. partii wyrobów mięsnych oferowanych luzem o łącznej wartości 453,87 zł.

Strona podniosła w odwołaniu zarzut naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 8 Kpa, poprzez niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy, powierzchowne zbadanie stanu faktycznego sprawy, skutkujące utratą zaufania strony do organów władzy publicznej; art. 77 § 1 w związku z art. 80 Kpa, poprzez niezebrańie i nierozpatrzenie w sposób wyczerpujący całokształtu materiału dowodowego, w szczególności nieprzeanalizowanie wyjaśnień strony; jak również art. 7 Kpa, polegające na zaniechaniu podjęcia przez organ pierwszej instancji wszelkich kroków zmierzających do dokładnego ustalenia stanu faktycznego i zbadania całokształtu okoliczności, a oparcie podstaw swoich decyzji w oderwaniu od zasad doświadczenia życiowego – w szczególności poprzez pominięcie faktu, iż już w trakcie kontroli wszystkie stwierdzone uchybienia zostały usunięte i w miejscu sprzedaży produktów oferowanych luzem zostały wdrożone prawidłowe oznaczenia tych produktów. Jednocześnie

strona podniosła zarzut naruszenia przepisów: art. 40a ust. 5 i 5c ustawy o jakości handlowej, stanowiących o przesłankach wymiaru kary pieniężnej lub o odstąpieniu od jej wymierzenia.

Odnosząc się do twierdzeń strony zawartych w odwołaniu, jakoby różnice pomiędzy informacjami zadeklarowanymi przez stronę w miejscu sprzedaży na wywieszce przy towarze lub w katalogu, a informacjami zadeklarowanymi przez producenta na etykiecie opakowania, nie były spowodowane zamiarem zafałszowania informacji o produktach oferowanych luzem, tylko nieuwagą pracownika sklepu i w żadnym razie zachowaniu temu nie można przypisać umyślności czy nieumyślności w działaniu, ani też chęci uzyskania jakichkolwiek korzyści materialnych przez stronę, należy zwrócić uwagę, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, na podstawie którego stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 3000 zł, jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzania do obrotu produktów zafałszowanych jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary, która jest karą administracyjną. Nie ma przy tym znaczenia, czy stwierdzone nieprawidłowości powstały w wyniku celowego działania, czy też nie, gdyż nie jest to przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary w ogóle (por. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia: 16 września 2016 r. sygn. akt VI SA/Wa 741/16 i 10 marca 2015 r. VI SA/Wa 2214/14, a także wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia: 31 października 2014 r. sygn. akt 1304/13 i 6 lutego 2014 r. sygn. akt II GSK 1654/12). Zatem, sam fakt wymierzenia kary na podstawie tego przepisu nie jest uzależniony od stwierdzenia winy po stronie podmiotu, który wprowadził do obrotu produkty zafałszowane.

Strona jako profesjonalista na rynku miała obowiązek znać i stosować obowiązujące przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością, w tym przepisy o jakości handlowej środków spożywczych. Była ona obciążona obowiązkiem wprowadzania do obrotu produktów odpowiadających jakości handlowej, w tym bez cech zafałszowania. Nie ulega wątpliwości, że zakwestionowane produkty nie odpowiadały jakości handlowej w zakresie oznakowania w stopniu wskazującym na ich zafałszowanie i stwierdzone nieprawidłowości były spowodowane przez samą stronę. Strona ponosi więc odpowiedzialność za popełnienie deliktu administracyjnego, o którym mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej.

Odnosząc się do zarzutu strony podniesionego w odwołaniu, jakoby organ pierwszej instancji nie uwzględnił wyjaśnień strony co do uzyskanych informacji od producenta oraz tego, że nie zawsze informacje od producenta są pełne, jasne i istotne, należy zauważyć, że w aktach sprawy brak jest takich wyjaśnień, czy też dotyczących tego zagadnienia stwierdzeń. Abstrahując jednak od powyższego, należy wskazać, że naruszenia przepisów, które stały się podstawą wymierzenia kary pieniężnej w niniejszej sprawie, polegały m.in. na niezgodności pomiędzy informacjami znajdującymi się w miejscu sprzedaży na wywieszce przy towarze lub w katalogu, a informacjami znajdującymi się na etykiecie producenta. Przedmiotem tego postępowania nie były nieprawidłowości występujące w oznakowaniu producenta. Powyższy zarzut strony należy zatem uznać za niezasadny. Podobnie rzecz się ma z zarzutem strony, jakoby organ pierwszej instancji wymierzając karę pieniężną nie wziął pod uwagę innych okoliczności, a mianowicie tego, że za wyjątkiem stwierdzonych nieprawidłowości, w trakcie kontroli nie stwierdzono innych naruszeń (w tym dotyczących towarów przeterminowanych, nieznanego pochodzenia, niewłaściwych warunków przechowywania, czy też nieaktualnych książeczek zdrowia), oraz że już w trakcie kontroli podjęto działania naprawcze. Podkreślić

należy, że okoliczności te nie zmieniają faktu, iż strona wprowadziła do obrotu przedmiotowe produkty zafałszowane, ani też nie stanowią przesłanki wyłączającej jej odpowiedzialność z tego tytułu. Dodać należy, że o podjętych działaniach naprawczych strona poinformowała organ pierwszej instancji w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne (według pisma z 30 lipca 2020 r.) oraz na zawiadomienie o wszczęciu przedmiotowego postępowania (według pisma z 9 września 2020 r), zaś z protokołu kontroli nie wynika, aby takie działania zostały podjęte przez stronę już w trakcie kontroli. Tym niemniej, nawet gdyby przyjąć, że takie działania zostały przez stronę podjęte, byłyby potraktowane jako działania następcze, podjęte na skutek ustaleń kontroli. Należy wskazać, że w przypadku produktów nieopakowanych obowiązek podania wymaganych informacji w miejscu sprzedaży w sposób bezpośrednio dostępny dla konsumentów wynika z przepisów prawa, a więc w interesie strony leżało niezwłoczne i dobrowolne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że sformułowany przez stronę w odwołaniu zarzut dotyczący naruszenia przepisów: art. 8, art. 77 § 1 w związku z art. 80 Kpa, a także art. 7 Kpa, w szczególności poprzez nieprzeanalizowanie wyjaśnień strony oraz pominięcie faktu, iż już w trakcie kontroli podjęła ona działania naprawcze, należy uznać za niezasadny.

Prezes UOKiK stwierdził, że materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie dawał podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej. O zafałszowaniu świadczyło uwidocznienie w miejscu sprzedaży niepełnych i nieprawdziwych (niezgodnych z deklaracją producenta) danych w zakresie składu (dla wszystkich zakwestionowanych produktów) oraz niepodanie w nazwie produktu informacji o obecności wody dodanej (dla „Schabu z pieca”, „Szynki z gospody”, „Polędwicy sopockiej” i „Szynki konserwowej”) lub o dodatku białka sojowego (dla „Polędwicy sopockiej”). Nie ulega wątpliwości, że taki sposób oznakowania produktów w miejscu sprzedaży, wprowadzał konsumentów w błąd oraz w sposób istotny naruszał ich interesy, gdyż otrzymywali oni produkty o innym charakterze i składzie niż wskazywała na to deklaracja zawarta na wywieszce przy towarze i w katalogu (jako forma oznakowania w miejscu sprzedaży), a więc pozbawieni byli oni także możliwości dokonania świadomego wyboru produktu. Dodatkowo na stwierdzenie istotnego naruszenia interesów konsumentów, co jest warunkiem ustawowym uznania produktu za zafałszowany, wpływ miały pozostałe nieprawidłowości w oznakowaniu produktów polegające na: braku uwidocznienia pełnych danych dotyczących producenta, niepodaniu w nazwie produktu informacji o zastosowanych procesach produkcji i rodzaju/gatunku użytego mięsa (dla wszystkich zakwestionowanych produktów) lub informacji o niejadalnej osłonce (dla „Szynki konserwowej”), a także braku podkreślenia wszystkich lub niektórych składników alergicznych (dla „Szynki konserwowej” i „Szynki z gospody”).

Biorąc powyższe pod uwagę, a także fakt, że strona podniosła w odwołaniu również zarzut naruszenia przepisów: art. 40a ust. 5 i 5c ustawy o jakości handlowej, poprzez nieuwzględnienie przy wymierzaniu kary pieniężnej znikomego stopnia szkodliwości czynu, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności strony, wielkości jej obrotów oraz wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych (453,87 zł); a także poprzez niezastosowanie przepisu o odstąpieniu od wymierzenia tej kary, Prezesa UOKiK, dokonał ponownej analizy wszystkich pięciu ww. przesłanek, mających wpływ na wysokość nakładanej kary pieniężnej i na podstawie zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego zważył, co następuje:

- stopień szkodliwości czynu – stwierdzone nieprawidłowości w oznakowaniu pięciu ww. partii wyrobów mięsnych oferowanych luzem o łącznej wartości 453,87 zł, polegające na podaniu w ich oznakowaniu, tj. w miejscu sprzedaży na wywieszce przy towarze lub w dostępnym dla konsumenta katalogu: niepełnych i nieprawdziwych (niezgodnych z deklaracją producenta) danych w zakresie składu (dla wszystkich zakwestionowanych produktów) oraz niepodaniu w nazwie produktu informacji o obecności wody dodanej (dla czterech z nich) lub dodatku białka sojowego (dla jednego z nich), wprowadzały konsumentów w błąd oraz w sposób istotny naruszały ich interesy, gdyż uniemożliwiały zapoznanie się z pełną i rzetelną informacją na ten temat, mogącą mieć wpływ na dokonanie właściwego wyboru produktu, zgodnego z ich oczekiwaniami. Konsument ma prawo do pełnej i rzetelnej informacji o oferowanych mu produktach, bez podejmowania dodatkowych działań w celu ich uzyskania, aby podjąć właściwą decyzję przy zakupie i mieć gwarancję, że zakupione produkty są dla niego odpowiednie i posiadają cechy zgodne z zadeklarowanymi. Stwierdzone w powyższym zakresie nieprawidłowości świadczyły o zafałszowaniu produktów, które potęgowane było innymi nieprawidłowościami, polegającymi m.in. na: braku uwidocznienia pełnych danych dotyczących producenta, niepodaniu w nazwie produktu informacji o zastosowanych procesach produkcji i rodzaju/gatunku użytego mięsa (dla wszystkich zakwestionowanych produktów), informacji o niejadalnej osłonce (dla jednego z nich), a także braku podkreślenia wszystkich lub niektórych składników alergennych (dla dwóch z nich). Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, stopień szkodliwości czynu należało uznać za wysoki;
- zakres naruszenia – stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na naruszenie wymagań jakości handlowej w zakresie oznakowania, istotnych z punktu widzenia praw i interesów konsumentów oraz właściwości produktów nieopakowanych. Naruszone zostały przepisy unijne i krajowe dotyczące pełnego i rzetelnego przekazywania konsumentom informacji o oferowanych im produktach. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, zakres naruszenia należało uznać za wysoki;
- dotychczasowa działalność strony na rynku artykułów rolno-spożywczych – w okresie 24 miesięcy przed dniem rozpoczęcia strona po raz drugi dopuściła się naruszenia przepisów w zakresie jakości handlowej w grupie wyrobów mięsnych;
- wielkość obrotów i przychodu strony – strona przekazała żądane informacje w postaci oświadczenia w piśmie z 9 września 2020 r., z którego wynika, że wielkość jej obrotów i przychodu w roku 2018 przekroczyła 12,76 mln zł. Ponadto, w toku kontroli pracownik sklepu, obecny przy kontroli i będący osobą czynną w lokalu przedsiębiorcy, o której mowa w art. 97 Kodeksu cywilnego, złożył oświadczenie o przynależności strony do grupy małych przedsiębiorców, w rozumieniu art. 7 ust. 1 Prawo przedsiębiorców;
- wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych – strona nie zapewniła pełnej i rzetelnej informacji na temat pięciu ww. partii wyrobów mięsnych, a ich wartość w dniu kontroli stanowiła kwotę 453,87 zł.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przesłanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, określonej w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, były podstawą do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 3000 zł, ustalonej przez organ pierwszej instancji. Kara ta, przy minimalnej 1000 zł i maksymalnej 1276294,11 zł, wyrażonej jako 10 % przychodu strony za rok 2018, choć jest trzykrotnie wyższa od kary minimalnej, to jednak mieści się w dolnych granicach ustawowych i stanowi

zaledwie 0,2 % maksymalnej kary, jaka można było nałożyć na stronę. Wbrew temu, co twierdzi strona w odwołaniu, jak również w piśmie z 9 września 2020 r., w niniejszej sprawie, z uwagi na niewątpliwie mające miejsce istotne naruszenie interesów konsumentów, nie można było uznać, że stopień szkodliwości czynu i zakres naruszenia był znikomy, a tylko taki stanowił podstawę do ewentualnego rozważenia zastosowania przepisu o odstąpieniu od wymierzenia kary pieniężnej.

Jak stanowi art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne tylko produkty odpowiadające jakości handlowej, w tym bez cech zafałszowania, a także będzie ona najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Ponadto, spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia pełnej i rzetelnej informacji o oferowanych wyrobach mięsnych.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania tej decyzji, a po 1 lipca 2020 r. na rachunek Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Rzeszowie, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 285), na mocy której z dniem 1 lipca 2020 r. kompetencje Inspekcji Handlowej w zakresie nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych przejmuje Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa. Od 1 lipca 2020 r. wchodzi w życie przepisy ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 285), zgodnie z którymi z dniem wejścia w życie tych przepisów skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie należy wnieść

za pośrednictwem Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, który stanie się organem drugiej instancji w niniejszej sprawie.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i w niniejszym przypadku, kiedy wynosi do 10 000 zł to opłata stanowi 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł. Opłatę tę uiszcza się gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na jego rachunek bankowy.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.); art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2178 z późn. zm.).

*Z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*

*Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/*